

Hrvatska akademija
znanosti i umjetnosti
GLIPTOTEKA

branko
RUŽIĆ
ostavština iz atelijera

Gliptoteka HAZU / Galerija II. /
studen-prosinac 2008.

SLAVKO MAĐER

Atelijer u Voćarskoj

B. Ružiću u spomen

Ne znam sve te umjetničke ruke
Gdje se kriju od terakote, drva, papira.
U tom tihom gnijezdu gdje sanjaju luke
Ja vidim igru od nemira....

Polako izlaze ljudi, polako mačke, kuće, ptice
Iz tih otjelovljenih udruga stvari.
Gledam duboko iz sna najavljeno lice
A oko mene hrpe čudesnih stvari.

Ustvari- još uvijek tinja dječakova nada
Na obrazima crteža, mapa, gvaša,
A duboki su korijeni i sela, i grada.

Sve je tu svjetlost naša.
Sad jako osjećam taj bogati duševni pir
I nježno upijam dah povijesti ine.
Kao da i ja sadim taj kreativni vir
Taj koji me u visine vine...

I hvatam konce, držim igle, hvatam gestu

Kao da samo ljepotom brojim
I slušam glazbu s nebeskih čela...
I na kraju...

Ostavština iz atelijera

O umjetničkom opusu i djelovanju kipara, slikara, pedagoga i pisca Branka Ružića mnogobrojne su stranice ispisali eminentni povjesničari umjetnosti ističući uvijek iznova ne samo visoku estetsku razinu njegovih djela, nego i inovativnost, lucidnost te gotovo dječju razigranost u bilježenju i utjelovljenju života koji ga je okruživao i ispunjavao.

Uz prepoznavanje akumulirane životne snage i mudrosti, Željka Čorak vidjela je "Ružićeve kipove kao predodređene za boravište", Igor Zidić iščitavao ih je "naseljenima", Mladen Pejaković – kao sigurno najbolji poznavatelj Ružićeva opusa – isticao je "individualnu darovitost u reorganizaciji tradicionalne forme"...

Uz valoriziranje opusa i isticanje pojedinih značajki, gotovo svi autori uvijek su isticali radost i lakoću kojom je stvarao te golemu radnu energiju zahvaljujući kojoj je i nastao jedan od najkompleksnijih, kako u kvalitativnom tako i u kvantitativnom pogledu, i najvećih opusa unutar hrvatske suvremene umjetnosti.

Analizirane su, također, njegove skulpture kao temelj komunikacijskog odnosa sa sredinom i posrednik njegova poznata i često izricana stava da je sve skulptura.

Isticana je oblikovna punoća, čvrstina mase, snaga veze površine s jezgrom oblika, rustičnost, primarnost, značaj i uloga boje u njegovoj skulpturi, tematska širina, duhovitost te katkad blago ironična obrada motiva, nepogrješiv i intuitivan osjećaj za materijal, pri čem se posebno ističe drvo...

Premda je Ružić volio izlagati svoje radove, o čemu najbolje govori podatak o više od šezdeset samostalnih i više od dvije stotine skupnih izložaba, te nam je tako stvorio iluziju da smo njegova djela gotovo u potpunosti upoznali, u atelijeru je nakon njegove smrti ostao još niz radova koji nisu nikada bili izlagani, a koji to svojom likovnom kvalitetom ne samo da zaslužuju, nego zbog posjedovanja svih već spomenutih karakteristika upotpunjuju sliku koju imamo o njegovu opusu, uklapajući se u nju spontano i logično.

Čineći izbor iz te "ostavštine u atelijeru", u kojem su se uz brojne male fragilne plastike nerealizirane u trajnom materijalu, zatečene u fazi osušene gline u kojoj se modelacija i prisutnost autora vjerojatno najneposrednije osjećaju (trebalo bi ih odliti!), našle i mnogobrojne, također neizlagane, skulpture u drvu, crteži i slike, kao i "krpice" – Ružićevi crteži na platnu koje je po njegovim uputama izvezla njegova supruga, a koje je posebno volio, smatrala sam da bi ih trebalo učiniti dostupnim likovnoj publici jer posjeduju sve karakteristike tipične za njegovo stvaralaštvo uz imanentnu visoku estetsku vrijednost.

Ovim neizlaganim djelima, nastalima uglavnom tijekom 1990-ih godina, pridodan je i izbor crteža, slika i skulptura koje prate osobe, mjesta i predmete vezane za njegov obiteljski život i sredinu, intimne životne trenutke i razmišljanja, a koji su poput obiteljskog albuma nastajali tijekom cijeloga njegova života te ih se dosad čuvalo daleko od očiju javnosti, unutar obiteljskoga kruga.

Upravo zahvaljujući Ružićevoj obitelji, koja se brižno skrbi, uz mnoga druga, i o svim ovom prigodom izloženim djelima, bilo je moguće napraviti ovu izložbu kojom smo htjeli ne samo komemorativno podsjetiti da nas je Branko Ružić napustio prije nešto više od deset godina, već i upozoriti na otvorenost u sagledavanju njegova golema opusa iz raznih rakursa, jer kao što je Branko Ružić jednom napisao: "Umjetničko djelo nije prirodno. Ono promatraču otvara one prostore koji ne postoje u prirodi. Ono ga uvađa u stanje slobode."

Dosegnuvši taj stupanj, vrijedno je nastojati i dalje propitivati cjelinu Ružićeva opusa o kojem se još ima mnogo što reći i koje se ne može zaobići u sagledavanju cjeline naše suvremene umjetnosti, posebice kiparstva.

Autoportret
suha glina

Zigurat
drvo

Skica za spomenik
suha glina

Adam i Eva
suha glina

Stablo
suha glina

Ljubav
suha glina

Ležeća
suha glina

Stančić
suha glina

Pijanistica bez ruke
bronca

Lada
suha glina

Haljina
suha glina

Volovi
bronca

Gospodin
bronca

Adam
drvo

Crveno i crno
drvo

Krov
drvo

Lampa
drvo

Dvostruka
drvo

Bez naziva XXIII
suha glina

Par
bronca

Mati
bronca

Trojica
bronca

Porod
tuš

Posljednja večera
1989., iglom po platnu

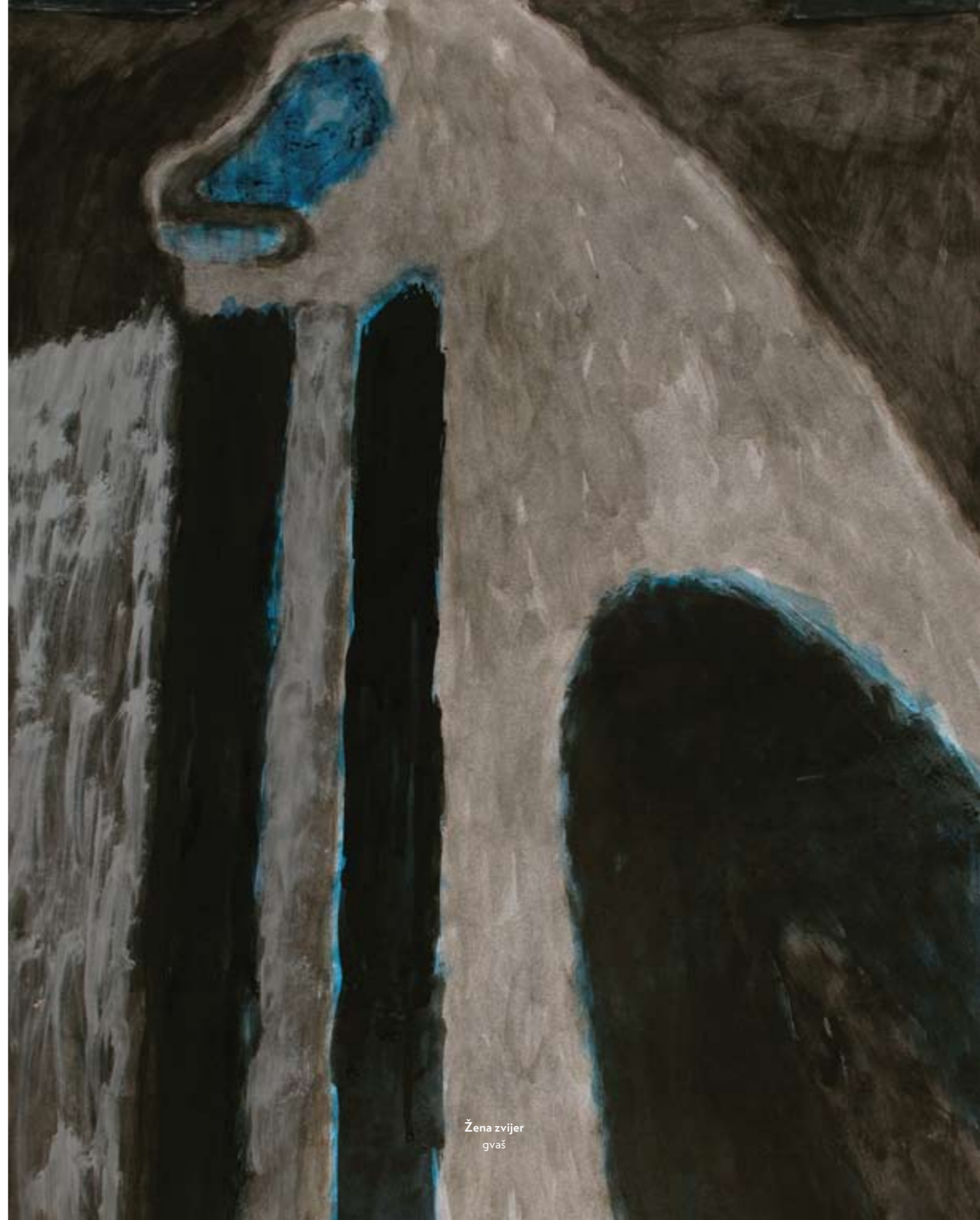
Prostor II
tempera, karton

Slonovi
tempera, olovka

Adam i Eva
tempera, karton

Žena zvijer
gvaš

Katalog izložaka¹

Skulpture

Osušena glina – terakota – sadra

1. Zdenac I, suha glina, 4,3 x 12,8 x 12,8 cm
2. Zdenac II, suha glina, 6,2 x 11,5 x 11,5 cm
3. Glava, suha glina, 13,3 x 16,7 x 9,5 cm
4. Sova, suha glina, 9,3 x 12,7 x 4,5 cm
5. Prijestolje, suha glina, 8 x 12 x 9 cm
6. Ljudi II, suha glina, 13,2 x 23,5 x 3,5 cm
7. Životinja II, suha glina, 11,2 x 8 x 8,7 cm
8. Stablo, suha glina, 8,7 x 12 x 1,5 cm
9. Stolica, suha glina, 14,2 x 9,4 x 9,5 cm
10. Prijestolje II, suha glina, 10,5 x 10,2 x 10 cm
11. Ljudi, sadra, 17,2 x 20,7 x 19 cm
12. Ljubav, suha glina, 10,4 x 11,5 x 7,5 cm
13. Prijatelj, suha glina, 19,2 x 13,2 x 15,5 cm
14. Stančić, suha glina, 10 x 14,2 x 12,6 cm
15. Skica za spomenik, suha glina, 15,5 x 6,2 x 5,3 cm
16. Stari grad, suha glina, 10,4 x 20 x 20 cm
17. Žena, suha glina, 17,3 x 13 x 5 cm
18. Prozor, suha glina, 11,3 x 7,8 x 4,5 cm
19. Prozor II, suha glina, 7 x 7,5 x 2,5 cm
20. Škrinjica, suha glina, 10,5 x 14,2 x 8,3 cm
21. Bez naziva VI, suha glina, 12,8 x 21,5 x 11,5 cm
22. Žena III (Grudi), suha glina, 14 x 8 x 7 cm
23. Tvrđava VIII, suha glina, 13 x 11,2 x 8,3 cm
24. Seka VIII, suha glina, 15 x 14,2 x 15 cm
25. Stančić IX, sadra, 14,3 x 28,7 x 24,3 cm
26. Jato, gips, 6,5 x 9,2 x 9,5 cm
27. Moja mama, suha glina, 13,3 x 10,5 x 12,3 cm
28. Grad VII, sadra, 10,7 x 27,5 x 24,3 cm
29. Haljina, suha glina, 13 x 12,3 x 9,5 cm
30. Pegla, suha glina, 11 x 13,7 x 8,3 cm
31. Ležeća, suha glina, 3 x 13 x 5,3 cm
32. Adam i Eva, suha glina, 14,5 x 9,5 x 12,7 cm
33. Bez naziva IX, suha glina, 11,5 x 22,5 x 8,5 cm
34. Matija Gubec, suha glina, 15,5 x 7,3 x 6,7 cm
35. Autoportret XI, suha glina, 16 x 8 x 8,2 cm
36. Dekorativno, suha glina, 10,5 x 9,2 x 6,8 cm
37. Grupa XV, suha glina, 9 x 10,7 x 10 cm
38. Lađa, suha glina, 12,5 x 16,7 x 4,5 cm
39. Portret, suha glina, 11 x 10,8 x 12,2 cm
40. Adam, suha glina, 12 x 9,5 x 9,5 cm
41. Mačke, suha glina, 9,5 x 11,4 x 4 cm
42. Stančić, suha glina, 7,8 x 13,5 x 10,7 cm
43. Žid, suha glina, 7,2 x 22,5 x 5,6 cm
44. Mačke VI, suha glina, 10,5 x 12,8 x 16,7 cm
45. Kućerina, suha glina, 11 x 11,3 x 6 cm
46. Bez naziva XX (Ruka), suha glina, 7 x 8,2 x 5,5 cm
47. Portret XXI, patinirana sadra, 20 x 16,2 x 13,4 cm
48. Bez naziva XXII, suha glina, 13,5 x 10,7 x 8,5 cm
49. Bez naziva XXIII, suha glina, 12 x 11 x 11,4 cm
50. Bez naziva XXIV, suha glina, 15 x 6 x 6,6 cm
51. Lav, patinirani gips, 8,5 x 15,2 x 8,5 cm
52. Stonehange (6 dijelova), terakota, 7,5 x 8,8 x 2,5 cm; 7,3 x 5 x 1,5 cm; 7,2 x 4,3 x 2,5 cm; 7,5 x 5,5 x 1,2 cm; 7,8 x 4 x 2,7 cm; 7,3 x 3 x 2,3 cm

Bronca

1. Padanje pod križem, bronca, 18,5 x 23 x 4,4 cm
2. Pijanistica bez ruke, bronca, 11,5 x 17 x 9,7 cm
3. Bez naziva I, bronca, 10 x 30,2 x 5,2 cm
4. Volovi, bronca, 8,5 x 14 x 9 cm
5. Trojica, bronca, 9 x 8,3 x 4,5 cm
6. Mati, bronca, 8 x 7 x 4,2 cm
7. Par, bronca, 12,5 x 9 x 5,5 cm
8. Oproštaj, bronca, 11,2 x 6,7 x 3,8 cm
9. Gospodin, bronca, 19 x 10 x 6 cm
10. Paun, bronca, 6 x 8,5 x 10 cm
11. Kavez, bronca, 13,5 x 9,5 x 8 cm
12. Zdenac, bronca, 9,5 x 11 x 11 cm
13. Zagrljaj IX, bronca, 15 x 12 x 10 cm
14. Bez naziva XXI, bronca, 11 x 8,5 x 5,5 cm
15. Životinje, bronca, 7,5 x 22,5 x 10,3 cm
16. Mala, bronca, 3,5 x 7,5 x 2,5 cm

Drvo

1. Figura, drvo, 28,5 x 34,5 x 32 cm
2. Stablo, drvo, 28,5 x 17,5 x 7,2 cm
3. Bez imena - Platno, drvo, 27 x 18 x 3,5 cm
4. Zigurat II, drvo, 26 x 17,5 x 37,5 cm
5. Naslikano drvo I, drvo, 12 x 11 x 10 cm
6. Krivi križ, drvo, 37 x 50 x 17 cm
7. Stablo, drvo, 49,2 x 18,5 x 9,5 cm
8. Saće, drvo, 10,5 x 12 x 12 cm
9. Crno- bijela VI, drvo, 21 x 17 x 13,5 cm
10. Oslikano drvo II, drvo, 13 x 18,5 x 4 cm
11. Dvostruka, drvo, 19,5 x 31 x 14,3 cm
12. Lampa, drvo, 34,5 x 10,5 x 7,5 cm
13. Dvoje, drvo, 23 x 27,5 x 21 cm
14. Škrinjica, drvo, 12 x 19,2 x 11,5 cm
15. Bez imena, drvo, 12 x 21 x 13 cm
16. Životinja, drvo, 26 x 24,5 x 5 cm
17. Crveno i crno, drvo, 26 x 34 x 24,3 cm
18. Krov, drvo, 30 x 34 x 2,7 cm
19. Zatvor, drvo, 34 x 21 x 22 cm
20. Limar I, drvo, 72 x 29 x 4,5 cm
21. Figura II, drvo, 13,5 x 49,5 x 3 cm
22. Limar II, drvo, 152 x 59 x 12 cm
23. Adam, drvo, 40,5 x 27 x 25,5 cm
24. Sam, drvo, 36 x 15,5 x 15,5 cm, nedovršeno

¹Ako nije posebno navedeno, radovi su nastali tijekom 1990-ih godina.

Crteži i slike

1. Križ II, 1988, tempera-papir, 16 x 22 cm
2. Križ I, 1993, tempera-karton, 41 x 27,3 cm
3. Noć, 1994, tempera-karton, 71x 56 cm, sign.
4. Kula, 1994, tempera, 50 x 70,7 cm
5. Prozor, 1995, tempera, 42 x 70 cm
6. Ptice, tempera na kartonu, 54,5 x 70 cm
7. Guske, tempera, 70,5 x 50,5 cm
8. Porod, tuš, 50 x 70,7 cm
9. Kuća II, tempera, 49,8 x 36 cm
10. Žena zvijer, gvaš, 70,5 x 50 cm
11. Spomenik, gvaš, 41 x 70 cm
12. Adam i Eva, tempera-karton, 33 x 25 cm, sign.
13. Svjetionik, tempera, 70,5 x 49,8 cm
14. Zid, tempera, 48,8 x 70,5 cm
15. Koliba, gvaš, 50 x 70,5 cm
16. Krovovi, gvaš, 50 x 70,5 cm
17. Kiša, gvaš, 50 x 70,5 cm
18. Vodotoranj, tempera, 70,5 x 50 cm
19. Slonovi, tempera-olovka, 49 x 71,1 cm
20. Brod, tempera na kartonu, 70,2 x 103 cm
21. Prostor II, tempera-karton, 54,5 x 71 cm
22. Cvijet, tempera, 32,5 x 42,1 cm
23. Polica, tempera, 36 x 27,4 cm
24. Bez imena, dvostrana, 20,2 x 41,4 cm
25. Adam i Eva, olovka, 30,7 x 40,5 cm
26. Strajk ptica , 1994, tempera, 30 x 30,2 cm, sign.

Krpice

(Prema crtežu i po uputama Branka Ružića
izvezla gospođa Julija Ružić)

1. Ruke, 1989, iglom po platnu,
43 x 16,4 cm, sign. JBR
2. Mačke, 1989, iglom po platnu,
44,5 x 16,2 cm, sign. JBR
3. Križ, 1989, iglom po platnu,
34 x 29 cm, sign. JBR
4. Gimnastičar, 1989, iglom po platnu,
32 x 34,5 cm, sign. JBR
5. Žena, 1989, iglom po platnu,
25 x 29,1 cm, sign. JBR
6. Ležeća figura, 1989, iglom po platnu,
28,5 x 28,3 cm, sign. JBR
7. Bez imena crna, 1989, iglom po platnu,
27,5 x 26,5 cm, sign. JBR
8. Bez imena- svijetla, 1989, iglom po platnu,
81 x 33,5 cm, sign. JBR
9. Kompozicija, 1989, iglom po platnu,
30 x 24 cm, sign. JBR
10. Matija Gubec, 1989, iglom po platnu,
28,5 x 19,5 cm, sign. JBR
11. Autoportret, 1989, iglom po platnu,
29,4 x 29,3 cm, sign. JBR
12. Marino Tartaglia, 1989, iglom po platnu,
32,5 x 30 cm, sign. JBR
13. Volovi, 1989, iglom po platnu,
33,5 x 79 cm, sign. JBR
14. Bez imena velika, 1989, iglom po platnu,
29 x 34,2 cm, sign. JBR
15. Posljednja večera, 1989, iglom po platnu,
38,5x 63 cm, sign. JBR
16. Skica na krpici – 14 x 10 cm
17. Crteži za krpice (7 komada),
6 x 28 x 23 cm i 1 x 20 x 14,5 cm

Iz obiteljskog albuma

1. Stolac, 1943, sepija, 21 x 15,3 cm
2. Prijatelj I, 1944, ugljen, 28 x 24,3 cm
3. Moj otac, 1944, olovka, 28 x 20 cm
4. Autoportret, 1944, olovka, 47 x 32,1 cm
5. Žena, 1944, akvarel, 48,1 x 31,1 cm
6. Seka, 1946, tuš, 30 x 21 cm
7. Čamci, 1946, ulje na platnu, 61 x 49,8 cm
8. Seka, 1947, olovka, 26 x 24,2 cm
9. Portret djeteta, 1950, ulje na platnu, 25,2 x 27,3 cm
10. Djevojčica, 1950, ulje, 23 x 19,5 cm
11. Moja majka, 1950, olovka, 26,6 x 21,2 cm
12. Rajka, 1951, tuš, 26 x 21 cm
13. Rajka, 1952, tuš, 21 x 13,8 cm
14. Nika, 1980, aluminij, 32 x 21,7 x 17,5 cm

Biografija

Branko Ružić rođen je 4. ožujka 1919. u Slavanskom Brodu.

Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu diplomirao je kiparstvo 1944. godine (Lozica, Kršinić) i slikarstvo 1948. godine (Tartaglia).

Bavio se pedagoškim radom te pisao o umjetnosti.

Imao je šezdeset i sedam samostalnih izložaba u zemlji i inozemstvu.
Njegovi radovi bili su izloženi na više od dvije stotine skupnih izložaba.

Autor je spomenika: Moša Pijade (Beograd, 1969), Korablja (Zagreb, 1970), Ljudi (Osijek, 1977), Vinkovačke jeseni (Vinkovci, 1978), Čudo u Milanu (Fallersleben, 1978), Fontana s pticama (Wolfsburg, 1978), Spomenik palim Zagrepčanima (Zagreb – Dotrščina, 1981), Provincijalat Bosne Srebrene (Sarajevo, crkva Sv. Križa, 1981).

Dobitnik je mnogobrojnih nagrada i priznanja, među kojima i Nagrade općine Rovinj (1967, 1972), Nagrade grada Zagreba (1968) i Republičke nagrade za životno djelo "Vladimir Nazor" (1986).

Djela mu se nalaze u mnogobrojnim muzejima i galerijama u zemlji i inozemstvu, a najveći broj u Galeriji Ružić, koja je – zahvaljujući njegovoj donaciji od više od četiri stotine djela uz arhivsku građu – otvorena 2004. godine u kompleksu Tvrđave Brod u Slavanskom Brodu.

Osim u mnogobrojnim katalozima, njegovo je stvaralaštvo prikazano i u dvjema monografijama – Mladenka Šolman: Branko Ružić (Moderna galerija Zagreb, Grafički zavod, Zagreb 1977) i Mladen Pejaković: Branko Ružić (Akademija likovnih umjetnosti Zagreb, Galerija umjetnina grada Slavanskog Broda i Hrvatsko društvo likovnih umjetnika, Zagreb 1996).

Branko Ružić umro je 27. studenog 1997. godine u Zagrebu.

Impresum

Nakladnik

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Gliptoteka

Za nakladnika

akademik Slavko Cvetnić

Glavni urednik

akademik Ivan Kožarić

Urednica

Ariana Kralj, upraviteljica

Autorica koncepcije izložbe i predgovora

Vesna Mažuran Subotić

Autor pjesme

akademik Slavko Mađer

Prostorna koncepcija i oblikovanje izložbe

Mario Beusan

Fotografija

Goran Vranić

Lektor

Žarko Anić Antić

Grafičko oblikovanje kataloga, pozivnice, plakata

Lokas Design

Administracija izložbe

Milena Rumiha Kanižaj

Tehnička postava izložbe

Tehnička služba Gliptoteke HAZU

Tisak

Intergrafika

Naklada

300 komada

Gliptoteka HAZU / Galerija II. /

studen-prosinac 2008.

Financijska potpora

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport grada

Zagreba

Zahvala

Julija Ružić

Rajka Zlatarić

akademik Slavko Mađer